

Anna-Karin och Zibuse hade samma visioner och var besjälade av samma vilja att hjälpa sina medmänniskor.

FOTO Agneta Holm

Kärlekssaga över gränser

Anna-Karin och Zibuse – en världsförbättrare från Västgötslätten och en överlevare från Mkhomazana i Drakbergen – kom från skilda världar. Båda hade färdats långt när deras spår korsades en novemberkväll 1996 i södra Afrika. Där någonstans börjar en kärlekssaga. Men det handlar också om så mycket annat.

Författaren Margareta Bremertz skriver en triologi om Anna-Karins och Zibuses liv.

HON VAR EN biståndsarbetare utan gränser. Vore det inte för Zibuse och kärleken så hade hon förmodligen lika gärna kunnat hamna i någon annan del av världen. Nu blev det nordöstra hörnet av Sydafrika.

Anna-Karin Nyberg var församlingsassistent i Onsala i mitten av 1990-talet. Det blev språngbrädan till Zululand. Först for hon som volontär till ett barnhem i Ceza och sedan flyttade hon till Ncotshane utanför Pongola. Båda platserna ligger i en del av KwaZulu Natal som är hårt drabbad av fattigdom och sjukdomar.

HON KOM FRÅN Skultorp i Skaraborg och hade utbildat

sig till församlingsassistent. Det ena jobbet ledde till det andra, från Uddevalla till Stenungsund till Onsala. Hösten 1996 for Anna-Karin till Ceza i sällskap med Jenny Åkerbäck f. Tholin, då konfirmandledare och numera anställd vid SIDA. Onsala församling, med band till Ceza missionsstation och sjukhus, var en av sponsorerna till det nystartade barnhemmet, Zamimpilo Home, där de båda volontärerna skulle jobba i fyra månader. Allt var mer svårarbetat och komplicerat än de anat. Men de lärde sig oerhört mycket om livet på den fattiga landsbygden i ett avlägset hörn av landet som två år tidigare slitit sig loss från apartheid och hållit sina första fria val.

DET VAR OCKSÅ här Anna-Karin träffade polisen Zibuse Mazeka, som hon skulle återvända till och sedan gifta sig med i Onsala kyrka. Hon bodde

FOTO Privat
Anna-Karin Nyberg Mazeka arbetade som församlingsassistent i Onsala och var bland annat med och producerade rockmusikalen *Jesus Christ Superstar*, som drog fulla hus i Onsala kyrka, med ungdomar i alla rollerna.

som den enda vita invånaren med honom i townshipet Ncotshane. Tillsammans startade de en rad olika hjälpprojekt. De sydafrikanska townshipen är en kvarleva från apartheid, vars skuggor levde kvar fastän lagarna ändrats. Den europeiska kvinnan i de svartas kåkstad sågs inte alltid med blida ögon av Pongolas vita etablissemang. Men Mr och Mrs Mazeka framhärade med sitt hjälparbete och vann med tiden alltmer respekt.

ALLA ANDRA DAGAR SKA VI LEVA, med undertiteln *Till Zululand från Skultorp*, ges ut av Förlaget Selstam.se (juni 2020) och är den första i en serie på tre böcker om Anna-Karin och Zibuse. Den handlar om deras liv på varsin sida av jordklotet, i välfärdsland respektive krigszon, och hur de möttes en novemberkväll 1996 och inte riktigt visste vad de skulle göra med sin relation. Om det nu ens var en relation? Efter en kort tid måste de ta avsked. Men de tappade inte bort varandra helt och hållet.

Titeln är en variation på ett citat från tecknaren Jan Stenmark och Snobbens skapare Charles M. Schulz, som Anna-Karin skrev ner i en anteckningsbok före sin död 2006: *"En dag ska vi alla dö. Alla andra dagar ska vi det inte"*. För Anna-Karin var det viktigt att leva fullt ut, ända till sista dagen.

Andra delen, *Det största steget*, som kommer inom kort, handlar om tiden

Onsala församling var en av sponsorerna till barnhemmet Zamimpilo Home. FOTO Jenny Åkerbäck

tills hon får sin diagnos och bestämmer sig för att livet trots allt måste levas. Tredje delen ska omfatta hennes sista år och tiden närmast efter.

NÄR VI TRÄFFADES första gången gällde det en intervju för en veckotidning, men jag ville skriva mer. Den här kvinnans liv fick inte plats i en tidningsartikel! Efter intervjun åkte hon hem till sin sydafrikanska kåkstad och jag till min skrivkammare. Men vi höll kontakten och så småningom fick jag tillgång till brev, dagböcker och massor av annan information. Jag är stort tack skyldig till Anna-Karins alla släktingar, vänner och bekanta.

Anna-Karin och Zibuse gifte sig i Onsala kyrka juni 1999.

FOTO Privat

HON VAR EN BRINNANDE eldsjäl, Zibuse är det fortfarande. Han med kontakterna, kunskaperna och ingångarna i zulusamhället och hon med länkar till ett land med outhärliga, generösa givare, som håller ut långt efter hennes bortgång. Tack vare givarna har hjälpen på senare år vuxit till större omfattning än någonsin.

Biståndet administreras numera av *Insamlingsstiftelsen till Minne av Anna-Karin Nyberg Mazeka* och en motsvarande sydafrikansk NPO (Non Profit Organisation), *Anna-Karin Nyberg Mazeka Foundation*, med Zibuse som ordförande. Under Coronapandemin har det framför allt handlat om nödhjälp till de värst utsatta, fattigaste barnfamiljerna. Mer information om hjälpprojekten finns på www.nybergmazekastiftelsen.se

Det finns inget ekonomiskt, tekniskt eller praktiskt samröre mellan böckerna och insamlingsstiftelsen. En sådan får enligt lagens bokstav enbart ägna sig åt insamling till det stadgade ändamålet, som väl är. Men när produktionskostnaderna är täckta kommer böckerna delvis att bidra till hjälpprojekten.

Anna-Karin sista ord var: Glöm inte bort Pongola!

Margareta Bremertz, författare